

IDŐS EMBEREK

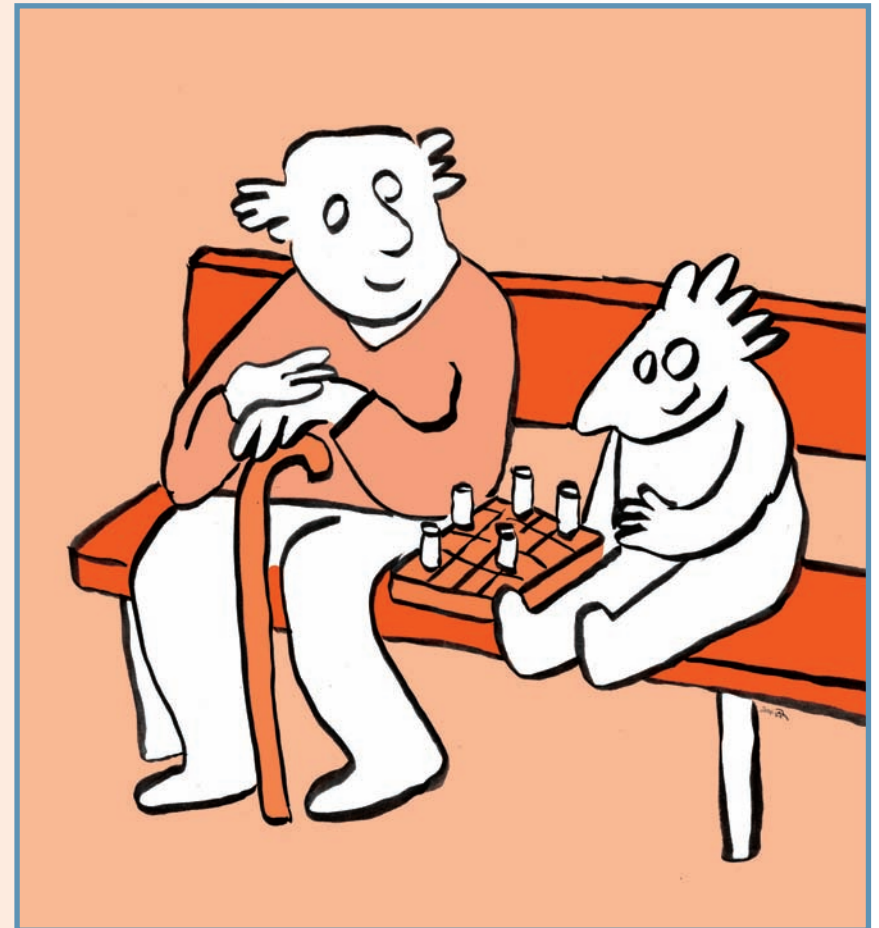
SZKA_103_17

CSALÁD, SZERETET, GONDOSKODÁS

A modul szerzője: Leléné Gonda Irén

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

3. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Egymásra és a témára hangolódás					
A	A tanulók a munkafüzet meghatározásaira keresnek valakit a társaik közül. A tapasztalatukat megosztják a társaikkal. 20 perc	Együttműködés Kapcsolatteremtés Verbális kommunikáció	Kooperatív tanulás – Találd meg azt, aki...! Kooperatív tanulás – szóforgó	D1 (Találd meg azt, aki...!)	P1 (Találd meg azt, aki...!)
B	A tanulók Álljon be a körbe, aki... című játékot játsszák a tanító utasítása szerint. A tapasztalatukat megosztják a társaikkal. 15 perc	Önismeret Önbizalom Elfogadás	Frontális munka – játék Kooperatív munka – szóforgó		P2 (Álljon be a körbe, aki...)
I/b Az időskor					
A	A tanulók a magukkal hozott fényképek segítségével bemutatják nagyszüleiket, dédszüleiket, idős családtagjaikat. A bemutatást megbeszélés követi. 25 perc	Az idős emberekhez fűződő érzelmi-indulati viszonylatok, attitűdök megismerése Verbális kommunikáció	Kooperatív munka – szóforgó	Fényképek	P3 (Fényképek)

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A gyerekek rajzot készítenek egy idős emberről, aki közel áll hozzájuk, majd bemutatják azokat az osztálynak. A bemutatást beszélgetés zárja. 30 perc	Az idős emberekhez fűződő érzelmi-indulati viszonylatok, attitűdök megismerése Ábrázolás	Egyéni munka – ábrázolás Kooperatív tanulás – szóforgó	Rajzlap, színes ceruza	
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Az interjú kérdéseinek összeállítása					
A	A tanító kijelöli a csoportok tagjait (jó képességű, gyenge és közepes tanulók is legyenek a csoportban). A csoportok kérdéssort állítanak össze egy idős emberekkel készítendő interjúhoz. Az osztály a szempontok alapján kiválasztja riportereket. Szempontok: jó beszédképesség, határozottság, önbizalom. 10 perc	Lényegkiemelő készség Együttműködés Egymás iránti figyelem Elfogadás	Kooperatív munka – kerekasztal Frontális munka – vita	Papír, ceruza	
B	A tanulók tanári segítséggel állítják össze az interjú kérdéseit. Az osztály a szempontok alapján kiválasztja a riportereket. Szempontok: jó beszédképesség, határozottság, önbizalom. 10 perc	Lényegkiemelő készség Együttműködés Egymás iránti figyelem Elfogadás	Kooperatív munka – kerekasztal Frontális munka – vita	Papír, ceruza	

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/b Látogatás az idősek klubjába, interjúkészítés					
A	A riporterek felteszik a kérdéseiket az idős embereknek, a többiek jegyzetelnek. 15 perc	Minél több információ összegyűjtése Empátia Kapcsolatteremtés	Frontális munka – interjú	A tanulók, illetve a tanár által összeállított kérdések, íróeszköz, papír	
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a A foglalkozáson és az interjún szerzett új információk összegzése					
A	A tanulók azonos létszámú csoportot alakítanak a szerint, hogy melyik feladatot teljesítenék szívesen. A csoportok a feladatuknak megfelelően összegzik az interjún szerzett tapasztalatokat. A feladatukat csoportszófogóban ismertetik a társaikkal. 15 perc	Ismeretek rendszerezése Kreativitás Együttműködés Kifejezőkészség	Kooperatív tanulás – sarkok Kooperatív tanulás – szóforgó, plakát – kerekasztal – csoportszóforgó	Írólapok, színes ceruzák, csomagolópapírok, szólások	P4 (Szempontok az interjú tapasztalatainak összegzéséhez) feladatkártyák, a tanító készíti el
B	A gyerekek csoportokban jeleneteket készítenek. Témája egy olyan családi vasárnap délután, amelyről a szomszéd vagy az odalátogató idegen biztosan meg tudja állapítani, hogy a „családtagok” szeretik és becsülik egymást. (Javasolt, hogy a családban legyenek szülők, gyerekek és nagyszülők.) A tanulók kulcsszavakat, instrukciókat kapnak a szerepjátékhoz. A jeleneteket bemutatják. 15 perc	A megszerzett ismeretek alkalmazása Kreativitás Együttműködés Empátia	Csoportmunka – szerepjáték	D2 (Kulcsszavak, instrukciók a szerepjátékhoz)	

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III/b Értékelés					
A	Az elkészült alkotásokból kiállítást készítenek, melyet a szülők is megtekinthetnek. 5 perc	A témához tartozó legfontosabb ismeretek áttekintése Empátia Egymás iránti figyelem	Kooperatív munka – képtárlátogatás	A modul során elkészült alkotások	
B	A tanulók arcjátékkal értékelik a foglalkozáson szerzett élményt. A pedagógus szóban értékeli az aktivitást, az együttműködést, a hangulatot, a csoportok munkáit, és segítő javaslatokat tesz a fejlődés elősegítése érdekében. 5 perc	Véleménynyilvánítás Metakommunikáció Önismeret A pozitívumok, az eredmények kiemelése	Egyéni munka – mimikai játék Frontális munka – tanítói értékelés		

MELLÉKLETEK

P1 TALÁLD MEG AZT, AKI...

Az interaktív gyakorlattal olyan helyzetet teremtünk, mely elősegíti, hogy a különböző képességű gyermekek együttműködjenek, hogy kommunikatívak és elfogadóak legyenek egymással.

Minden gyermek elolvassa a feladatot a munkafüzetben. Választhatunk, hogy mindenki minden feladatot vagy csak egy részt old meg. Ezután találniuk kell valakit az osztályban, aki válaszolni tud a kérdésekre. Végül körbeülnek, és megbeszélik, hogy ki mit tudott meg. Megkérdezhetjük tőlük, hogyan érezték magukat a gyakorlat során? Mi alapján kerestek egy-egy kérdéshez választót? Kinek sikerült valami újat, érdekeset megtudni valakiról? Volt-e olyan kérdés, amit kellemetlennek érezték? Stb.

P2 ÁLLJON BE A KÖRBE, AKI...

A gyerekek körben ülnek. Egyenként felolvassuk az előre elkészített kérdéssort. Aki úgy érzi, hogy valamelyik megállapítás igaz rá, és ezt vállalja a többiek előtt is, az a kérdés elhangzása után beáll a körbe.

A 10-15 kérdést a tanulók szociális, kulturális sajátosságainak figyelembevételével állítsuk össze. (Hallássérült gyermekeknek nehézséget okozhat a feladat.) Győződjünk meg róla, hogy megértették-e a kérdést! A gyakorlatot követően kérdésekkel segítsük a szerzett tapasztalatok, az érzések („Amikor álltam...”; „Amikor ültem...”), a vélemények, a meglepő információk (magamról, másokról), a tanulságok megfogalmazását.

P3 FÉNYKÉPEK

Előzetesen kérjük meg a tanulókat, hogy hozzanak a foglalkozásra magukkal fényképet nagyszüleikről, idős családtagjaikról. A foglalkozás első részében mindenki felrakja az általa bemutatásra szánt fényképeket egy nagy felületre, majd egyenként bemutatják a többieknek.

A beszélgetés során térjünk ki a következő kérdésekre: élnek-e még a nagyszülők? Ha már nem, akkor hogyan ápolják az emléküket? Mit figyeltek meg az általuk bemutatott idős emberek látásának, hallásának, mozgásának változásairól?

P4 SZEMPONTOK AZ INTERJÚ TAPASZTALATAINAK ÖSSZEGZÉSÉHEZ

Milyen új dolgokat tudtál meg az idős emberekről? Hogyan érezted magad? Megtudtál-e valami újat magadról vagy valamelyik társadról? Könnyű volt vagy nehéz riporternek lenni?

Csoportalakítás: a javasolt feladatok választása alapján szerveződjenek a csoportok, tehát a szerint, hogy ki melyik feladatot teljesítené szívesen. (Figyeljünk arra, hogy minden csoport közel azonos létszámú legyen!) A csoportok különböző feladatokat oldanak meg. A feladatokat írjuk ki kártyákra, tegyük ki az asztalokra, és a csoportválasztás során a tanulók üljenek a nekik tetsző feladat köré.

1. csoport – „Készítetek rajzot arról, hogy mivel tölti a napjait egy idős ember!” (Látássérült gyermekek számára nem javasolt.)

2. csoport – „Készítsetek plakátot, amelyben felhívjátok az emberek figyelmét az idős emberekről való gondoskodás szükségességére!” (Látássérült gyermekek számára nem javasolt.)
3. csoport – „Gyűjtsétek össze és írjátok le, hogy milyen segítséget várnak el az idős emberek a családtól, a lakókörnyezettől.”
4. csoport – „Meséljétek el, hogy mivel segítik az idős emberek a családjukat és egymást!”
5. csoport – „Értelmezzétek az alábbi megállapításokat!
- Az öregség nem dicsőség.
 - Árnyékáért becsülik a vén fát.
 - Öregség elsőség.
 - Jó az öreg a háznál.”
- (Ez a feladat hallássérült gyermekeknek nehézséget okozhat.)